

TÁBORSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR BOLECH

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

„Hej, mistře!“

Divadlo Oskara Nedbala Tábor, 21. 12. 2025 od 19.00

Leopold Mozart:	Die Musikalische Schlittenfahrt (Hudební jízda na saních)
Jakub Jan Ryba:	Rozmilý slavičku
Jakub Jan Ryba:	Česká mše vánoční

Účinkují:

Kateřina Hebelková	soprán
Monika Jägerová	alt
Jan Mária Hájek	tenor
Jakub Hliněnský	bas
Blanka Novotná	varhany

Táborský symfonický orchestr Bolech, dirigent Vojtěch Čapek.

Pěvecký sbor Domino Tábor a členové sborů Hlahol-Tábor,
Chrámový sbor Tábor a Klokoty, Harmonie Planá nad Lužnicí
a další.

Průvodní slovo: Petr Vobora

Leopold Mozart (1719–1787), otec W. A. Mozarta, pocházel z Augsburgu. Od studií práv zběhl k hudbě, podařilo se mu uchytit se jako houslista v orchestru arcibiskupského dvora v Salzburgu. Působil jako učitel houslové hry, komponista i dvorní kapelník. Jeho **Musikalische Schlittenfahrt** (Hudební jízda na saních, 1755) byla komponována jako zábavná karnevalová hudba se zvukomalebnými efekty, jaké tehdejší publikum milovalo. Dle dochovaných pramenů skladba existovala v několika verzích a úpravách, které odrážely lokální možnosti a proměnlivé obsazení dobových ansámbľů. Součástí tradice byly i různé mechanické a dětské nástroje. Zdrojem dnešního provedení je edice Waltera Höcknera (1961). Skladba zde zazní v šesti větách: 1. Intrada, 2. Schlittenfahrt (Jízda na saních), 3. Die von Kälte zitternde junge Dame (Chladem se třesoucí mladá dáma), 4. Des Balles Anfang (Zahájení bálu), 5. Kehraus (Závěr bálu), 6. Schlittenfahrt Da capo.

Jakub Šimon Jan Ryba (1765–1815) patří nepochybně k nejznámějším českým kantorům, třebaže je poněkud nespravedlivě vnímán téměř výhradně jako autor jednoho díla, České mše vánoční. Druhou nejznámější Rybovou skladbou je pastorela **Rozmilý slavíčku**: *Rozmilý slavíčku, líbeznou písničku zazpívej mému Ježíšku...* – v něžné ukolébavce odpovídá zpěvnímu hlasu koncertantní flétna a další melodické nástroje. Text se rozvíjí ve vyznání duchovní lásky k dítěti Ježíši – vykupiteli.

Rybova **Česká mše vánoční**, dle originálního latinského názvu *Slavnostní mše na svátek narození našeho Pána Ježíše Krista, upravená do českého jazyka a hudby, kterou složil Jakub Jan Ryba*, představuje nejen první kompletní hudební mši v českém jazyce, nýbrž i takřka kanonický symbol českých Vánoc. Autor sám za svého

života netušil, jakého věhlasu a rozšíření jeho dílo dozná a že bude představovat mj. duchovní podporu národa v dobách nacistické i komunistické diktatury.

Obliba Rybovy České mše spočívá zřejmě nejen v její pastorální zpěvnosti, ale i v charakteru jesličkové hry. Neobsahuje liturgický text, její libreto zpracovává biblický příběh betlémských pastýřů zasazený do české venkovské scenérie. Představuje tak literární podobu oblíbených figurálních betlémů, jež v době vzniku díla, dvacet let po obnovení zákazu jejich vystavování v kostelích Josefem II., již napevno zakořenily v lidovém domácím prostředí. Zde nabyly nových forem a připojovaly k biblickým postavám aktuální venkovské reálie. V dojemné aktualizaci se z orientálních pastýřů stali sousedé Franta, Jožka či Kuba a celá pospolitost z chalup a usedlostí v české krajině se svolává na pouť k Betlému. Vždyť narození dítěte v betlémské stáji se týká každého z nás, jak si uvědomoval autor i všichni první interpreti.

Skladba, jež vznikla roku 1796, se dochovala pouze v opisech z 19. stol. s mnoha rozličnými úpravami v instrumentaci, textu, melodii, harmonii i předpisu sóla a sboru. Dnes představená podoba je nejnovější edicí díla, kterou připravil Vojtěch Spurný na základě nejstaršího dochovaného opisu (vyd. Český rozhlas, 2016). Instrumentací, vedením hlasů a textem se vrací k původní podobě Rybovy skladby, jak s největší pravděpodobností zazněla na rožmitálském kůru pod autorovým vedením před 229 lety. V této sazbě lze nejlépe vnímat prvotní průzračnou mozartovskou inspiraci skladby, její romantické názvuky, ale také a především její veskrze duchovní charakter.

Táborský symfonický orchestr Bolech děkuje všem svým partnerům:

Město Tábor

**Divadlo Oskara
Nedbala**

Obec Roudná

SIMOPT, s.r.o. Tábor
Vývoj software

CYKLOTÁBOR s.r.o.

**Jan a Markéta
Kamírovi z Pacova**

**Jednota, obchodní
družstvo Tábor**

BZUCO s.r.o. Tábor
Ticketing Technology
Vstupenkové systémy

eclair design s.r.o.
Tábor

Tvorba www stránek

Teodor Buzu
Akademický malíř

Dana Voštová

**Repro&Grafie
Tábor**

Tisk vždy, jak ho
potřebujete

IIS Tábor s.r.o.
Ekonomický informační
systém

Nejrychlejší zprávy
z regionů

**JUDr. Jan Vobr
advokát**

**Michal Moravec
fotograf**

**Ladislav Rižák
foto, video**

**Táborská ordinace,
s.r.o.**